

Commissie Dierenwelzijn – ethiek en Wetgeving

Houderijrichtlijnen **Cluster 3g**

Zaadetende uitheemse vogelsoorten.

Familie Estrildidae (6)

Geslachten Spermester, Spermophaga, Stagonopleura,
Taeniopygia, Uraeginthus.

2021
Document 2021 DE&W 23

© 2021 [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)

De NBvV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de teksten van deze monografie of de toepassing van de adviezen.

Printed on demand:
Bondsbureau [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)
Bergen op Zoom

Op het voorblad: *Stagonopleura gutta* - Diamandvink
Foto: © Pieter van den Hooven

Inleiding

Eén van de pijlers van de Missie van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is:
Het bevorderen van een kennis- en informatieoverdracht naar haar leden toe, waardoor zij in staat kunnen zijn hun vogels hobbymatig en duurzaam te houden, met in achtneming van de normen en waarden op het gebied van de gezondheid en het welzijn van hun vogels.

De basiskennis die nodig is op een verantwoorde wijze kooi- en volièrevogels te houden is verwoord in het “Handboek Vogelverzorging” geschreven door de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.
ISBN 978-90-582129-5-5.

Aanvullend op het Handboek Vogelverzorging zijn en worden voor veel vogelsoorten “Houderijrichtlijnen” geschreven.

Op basis van de praktijkervaringen van fokkers wordt extra aandacht besteed aan de huisvesting- en verzorgingsnormen die specifiek van toepassing zijn voor de beschreven vogelsoort.

Ook het verloop van het broedseizoen wordt beschreven.

De beschreven vogelsoorten zijn opgedeeld in clusters.

Deze indeling is afgeleid van de indeling in groepen zoals die in de avicultuur gebruikt worden.

Iedere cluster is ingericht in een vermelding van de orde, familie, geslacht en soort in een alfabetische volgorde van de wetenschappelijke namen.

In de praktijk is het vaak gewenst dat een vogelliefhebber bij het aanschaffen van een nog niet eerder gehouden vogelsoort, vooraf zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd over de specifieke kennis die nodig is om op een verantwoorde wijze de vogelsoort te houden en of er mee te fokken.

Een houderijrichtlijn is hiervoor een goede informatiebron.

Alle verschenen houderijrichtlijnen zijn, opgedeeld in clusters, beschikbaar op de website van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. www.nbv.nl

Onlosmakelijk verbonden met houderijrichtlijnen zijn huisvestingsrichtlijnen.

In bijlage A is een huisvestingsmatrix opgenomen voor vogelsoorten die behoren tot cluster 3g.

Voorjaar 2020

Gereviseerd augustus 2021

Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving NBvV

Afdeling Educatie en kennisoverdracht.

Henk van der Wal

Jan de Bruine

Inhoudsopgave cluster 3g Zaadetende uitheemse vogels

Orde Passeriformes

Algemene houderijrichtlijn voor zaadetende uitheemse
vogelsoorten. 5

Familie: Estrildidae = prachtvinken 6

Geslacht Spermester

Spermester bicolor	Glanskestertje	11
Spermester nigriceps	Bruinrugekstertje	17
Spermester fringilloides	Reuzenekstertje	24
Spermester nana	Dwergkestertje	30

Geslacht Spermophaga

Spermophaga haematina	Roodborstzaadkraker	36
-----------------------	---------------------	----

Geslacht Stagonopleura

Stagonopleura gutta	Diamantvink	42
---------------------	-------------	----

Geslacht Taeniopygia

Taeniopygia bichenovii	Zwartstuit bichenow astrilde	48
Taeniopygia bichenovii	Bichenow astrilde	54
Taeniopygia guttata domestica	Zebravink	60
Taeniopygia guttata	Timor zebraavink	66

Geslacht Uraeginthus

Uraeginthus angolensis	Angola blauwborst astrilde	73
Uraeginthus bengalus	Blauwborst astrilde	80
Uraeginthus cyanocephalus	Blauwkop astrilde	87
Uraeginthus granatina	Granaatastrilde	93
Uraeginthus ianthinogaster	Purper granaat astrilde	100

Bijlage A

Huisvestingsmatrix voor vogelsoorten, opgenomen in cluster 3 g. 106

Algemene Houderijrichtlijn

Zaadetende uitheemse vogelsoorten

Cluster 3g

Doel van de algemene houderijrichtlijn voor zaadetende inheemse vogelsoorten.

Het doel van deze algemene houderijrichtlijn is het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met deze groep vogels die wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels.

Dit vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze groep vogels gewaarborgd is als zij in een beschermde omgeving en een gecontroleerd milieu worden gehouden.

Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het soort eigen gedrag, het in stand houden van een goede welzijn en gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Soortspecifieke houderijrichtlijnen.

Naast deze algemene houderijrichtlijn zijn voor meerdere soorten afzonderlijke houderijrichtlijnen geschreven.

Deze zijn verzameld in de documenten Houderijrichtlijnen Cluster 3a t/m 3k Documentnummers 2020 DE&W 17 t/m 2020 DE&W 27

Taxonomie

In cluster 3g zijn alleen de families en geslachten opgenomen van aantoonbaar in Nederland gehouden vogels waarvoor houderijrichtlijnen beschikbaar zijn en die behoren tot de Orde Passeriformes.

Cluser 3g

Familie	Geslacht	Soort
Estrildidae	Spermester	4 soorten
	Spermophaga	1 soort
	Stagonopleura	1 soort
	Taeniopygia	4 soorten
	Uraeginthus	5 soorten

Land van herkomst

Zaadetende uitheemse soorten komen voor in verschillende werelddelen

Dit wordt in de afzonderlijke houderijrichtlijnen aangegeven.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoorten is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.
- e) met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de Europese Verordening 2009/147/EG, de zogenaamde “Vogelrichtlijn”.

Status IUCN Red List.

De status op de IUCN Red List of Threatened Species geeft de mate van bedreiging op het voortbestaan van een vogelsoort aan. De gradaties die daarbij worden onderscheiden zijn uitgestorven (EX), uitgestorven in het wild (EW), kritiek = ernstig bedreigd (CR), bedreigd (EN), kwetsbaar (VU), gevoelig (NT), van bescherming afhankelijk (CD), niet bedreigd = veilig (LC).

Het is sterk afhankelijk van de soort welke gradatie van toepassing is.

De van toepassing zijnde status moet per soort vastgesteld worden en staat vermeld op de houderijrichtlijn van een beschreven soort.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een zaadetende uitheemse vogelsoort lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

¹ Cie DE&W NBvV, *Monografie “Het communiceren met kooi- en voliërevogels”*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Veel voorkomen ziekten kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze wordt uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor zaadetende uitheemse vogels

Deze vogels kunnen ondergebracht worden in met struiken en heester, riet, bamboe en hoog gras beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de minimale afmetingen van 100x100x50 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst bij voorkeur naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht.

In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Uitheemse vogelsoorten hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de uitheemse zaadetende vogels is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het zijn als regel sociale vogels die in een ruime volière goed samengehouden kunnen worden met tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn zebra-vinken, andere gorzen soorten, spitsstaartamadines, Chinese dwergkwartels, Forbes papegaaiamadines.

Indien het gedrag van een uitheemse vogelsoort hiervan afwijkt, wordt dit vermeld in de afzonderlijk geschreven houderijrichtlijn.

Het fokken met de zaadetende uitheemse vogelsoorten

Uitheemse vogelsoorten zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in algemeen in het voorjaar zo tussen maart en april.

Sommige soorten hebben een broedperiode dat meer verschoven is naar het najaar.

Dit wordt in de betreffende houderijrichtlijnen aangegeven.

Ze maken zelf een nestje op de grond, in een rietpol of tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broed rondes mogelijk gemaakt. Afhankelijk van de omstandigheden kan een derde broedronde ingelast worden.

In iedere broedronde worden 3 tot 5 eitjes gelegd. Na het leggen van het laatste eitje begint de pop te broeden.

De broedtijd bedraagt zo'n 13 - 14 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 90 – 100%.

Hoewel de vogelsoorten worden aangemerkt als zaadetende vogels worden in vele gevallen de jonge vogels bijna uitsluitend gevoerd met insecten. Als de pop al weer zit te broeden in een door de man nieuw gemaakt nest worden de jonge vogels gevoerd door de man.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoorten wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor veel uitheemse vogelsoorten standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Zoals de aanduiding die al vermeld zijn de vogelsoorten zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoorten hoogwaardige zaadmengsels aangeboden.

Specifieke voedingsbehoeften zijn opgenomen in de afzonderlijke houderijrichtlijnen.

De samenstelling kan ook variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièrès en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volièrès kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Uitheimse vogelsoorten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrès worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat is aangegeven in de houderijrichtlijn die voor de vogelsoort is opgesteld. Daarnaast heeft de NBvV onder - Vogelindex.nl - een lijst met ringmaten van vele vogelsoorten beschikbaar via haar website.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is.

Aanschaf.

De aanschaf van uitheimse vogels als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels. Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de uitheimse zangvogels is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of uitheemse zaadetende zangvogels enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoorten zullen zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze algemene houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, uitgegeven door de NBvV, 2017 – 2020,

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Herman Kremers, *Beschermd of niet...uw vogels en de wet*, uitgeverij Ornis, 2006. ISBN 9789073217119

Links.

BirdLife International 2012. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Glanskestertje

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.007.009

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Lonchura

Soort: **Lonchura bicolor bicolor**

Soorten/ondersoorten:

Deze soort heeft zes ondersoorten.

Land van herkomst:

Het land van herkomst is het eiland Madagaskar en het vaste land van Afrika.

Oorspronkelijk biotoop:

Het biotoop wordt daar gevormd door grasland, rietopstanden, oeverbegroeiing en bosranden.

Beschrijving vogel:

Het Glanskestertje heeft een grootte van 9,5 cm.

Er is geen verschil in kleur tussen de man en de pop.

De bovensnavel en ondersnavel zijn blauwgrijs, de snijranden zijn zwart..

De kop,nek, rug en stuit zijn zwart met een minimale groene glans. De bovenstaart dekveren zijn zwart.

De keel is diep zwart met een minimale groene glans. De borst is diep zwart. De flanken tonen een regelmatige zwart-witte getande tekening.

De buik is wit, de pootinplant is zwart, het onderlichaam en de onderstaart dekveren zijn wit.

De vleugeldekeren zijn zwart. Op de binnenste vleugelpennen zijn 2,3,4 kleine witte stipjes aanwezig. Zij bevinden zich op de buitenvlag en zijn symmetrisch aanwezig.

De staartpennen zijn zwart.

De poten zijn donkergrijs tot zwart met zwarte nagels.

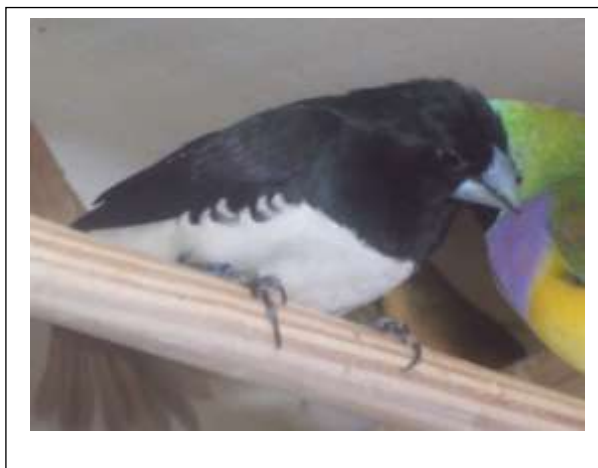

Foto Jos Smink

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor het **Glansekstertje** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Glansekstertje lang in een goede gezondheid verkeren.

² Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor het Glansekstertje.

Glansekstertjes kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvoliëres, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in broedkooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Glansekstertjes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 14 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 13 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hieraan.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor het Glansekstertje is aanvullend onderstaand van toepassing:

Glansekstertjes zijn sociale vogeltjes die goed samengehouden kunnen worden met andere tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn Goudbuikjes, Edelzangers, Zilverbekje, Blauwkop blauwfazantje. Omdat de mannetjes onderling nog wel eens hun territorium willen verdedigen en dit nogal heftig kan plaats vinden, moet in de volière of kooi niet meer dan 1 koppel ondergebracht worden.

Het fokken met het Glansekstertje.

Glansekstertjes zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar zo tussen april en juni.

Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volière tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt.

In iedere broedronde worden 4 tot 6 eitjes gelegd.

De vogels broeden zelf (soms samen) de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 12 - 13 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 – 100%.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1977, blz. 232

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1984, blz. 251

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor de soorten die worden gerekend tot de gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Glansekstertjes zijn zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en Buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièrres en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volièrres kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Glansekstertjes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Glansekstertjes kunnen gedurende drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrres worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor het Glansekstertje is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor het Glansekstertje niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Glansekstertjes als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden.

Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij het Glansekstertje is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Glansekstertjes enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd praktijkervaring ingebracht door Jos Smink, fokker van Glansekstertjes.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, uitgegeven door de NBvV, 2017 – 2020, blz. 83.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Tony Jochems, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochems@avitoon.nl

Tony Jochems, *De praktische handleiding voor het kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Links.

BirdLife International 2012. *Lonchura bicolor*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Bruinrugekstertje

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.007.007

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Lonchura

Soort: **Lonchura bicolor nigriceps**

Soorten/ondersoorten:

Deze soort is een ondersoort van het Glansekstertje, *Spermestes bicolor bicolor*.

Land van herkomst:

Het Bruinrugekstertje komt voor in Somalia, Kenya, Tanzania, Zambia, Mozambique, Noordoost en oost Noord Afrika.

Oorspronkelijk biotoop:

Het biotoop wordt daar gevormd door grasland, rietopstanden, oeverbegroeiing en bosranden.

Beschrijving vogel:

Het Bruinrugekstertje heeft een grootte van 9,5 cm.

Er is geen verschil in kleur tussen de man en de pop.

De snavel is blauwgrijs met zwarte snijranden. De ogen zijn bruin.

De kop is zwart, via de nek gaat deze kleur geleidelijk over in de roodbruine kleur van de rug.

De stuit en bovenstaartdekveren zijn zwart met witte dwars strepen.

De keel is zwart. De borst en flanken zijn zwart. In de flanken heeft de bevedering witte zomen waardoor er een zwart-wit geschubde tekening ontstaat.

De buik en onderlichaam is wit. De pootplant is zwart.

De vleugeldeken en armpennen zijn roodbruin. De handpennen zijn zwart.

De kleine vleugeldeken bezitten kleurloze schachten welke als een regelmatige rij crème witte streepjes zichtbaar zijn en op beide vleugels symmetrisch aanwezig zijn. De buitenvlag van de onderste helft van de handpennen is bezet met een rij witte stipjes. In rusttoestand vormen deze stippen een regelmatig tralietekening.

De staart is zwart. De poten en nagels zijn grijs zwart.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor het **Bruinrugekstertje**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

³ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Bruinrugekstertje lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor het Bruinrugekstertje.

Dwergkestertjes kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in broedkooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Bruinrugekstertjes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 13 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor het Bruinrugekstertje is aanvullend onderstaand van toepassing:
Bruinrugekstertjes zijn sociale vogeltjes die goed samengehouden kunnen worden met andere tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn rode kroonvink, driekleur papegaaiamadine, bruinborst rietvinken. Omdat de mannetjes onderling nog wel eens hun territorium willen verdedigen en dit nogal heftig kan plaats vinden, moet in de volière of kooi niet meer dan 1 koppel ondergebracht worden.

Het fokken met het Bruinrugekstertje.

Bruinrugekstertjes zijn in het tweede jaar broedrijp.
Het broedseizoen begint in het voorjaar zo tussen april en juni.
Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volière tussen de beplanting.
Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt.
In iedere broedronde worden 4 tot 5 eitjes gelegd.
De vogels broeden zelf (soms samen) de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 12 dagen.
Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 – 100%.
In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.
De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1980. blz. 513 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 1993, blz. 345
Tijdschrift ScAP april 2005, blz. 24

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor de soorten die worden gerekend tot de gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Bruinrugekstertjes zijn zaadeters.
Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.
De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.
Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels.
Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en Buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièrtes en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volièrtes kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Bruinrugekstertjes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Bruinrugekstertjes kunnen gedurende drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrtes worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor het Bruinrugekstertje is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor het Bruinrugekstertje niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Bruinrugekstertjes als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij het Bruinrugekstertje is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Bruinrugekstertjes enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, uitgegeven door de NBvV, 2017 – 2020, blz. 85.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013.

Tony Jochems, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochems@avitoon.nl

Tony Jochems, *De praktische handleiding voor het kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Josep de Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Lonchura biocolor*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Reuzenekstertje

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.007.010

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Spermestes

Soort: **Spermestes fringilloides**

Soorten/ondersoorten:

Deze soort heeft geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Het land van herkomst is het eiland Madagaskar en het vaste land van Afrika.

Oorspronkelijk biotoop:

Het biotoop wordt daar gevormd door grasland, rietopstanden, oeverbegroeiing en bosranden.

Beschrijving vogel:

Het Reuzenekstertje heeft een grootte van 12 cm.

Er is geen verschil in kleur tussen de man en de pop.

De bovensnavel is zwart, de ondersnavel is blauwgrijs met een zwarte punt. De vorm van de snavel is

kegelvormig en groot ten opzichte van de kop. De ogen zijn bruin, het ooglid is geelbruin.

De kop is zwart met een blauwgroene glans, via de nek gaat deze kleur geleidelijk over in de donkerbruine kleur van de rug. De stuit is zwart.

Op de wangen en de keel bevindt zich de glans in de veerranden waardoor een schubachtige geheel ontstaat.

De zwarte keel loopt door tot onder aan de keelstreek en wordt afgescheiden door een lijn welke loopt van vleugelaanzet tot vleugelaanzet. De afscheiding tussen de zwarte keelstreek en de borst is scherp en regelmatig. De borst en buik zijn wit. Naar het onderlichaam toe verloopt deze kleur naar crème wit.

Op de zijkanten van de borst bevindt zich een zwarte wigvormige vlek met de top van de wig richting midden van de borst. Deze wigvormige vlek vormt het begin van de zwarte flank welke aansluit op de zwarte stuit. In de achterste helft van de flank bevindt zich een min of meer ovale beige-bruine vlek.

Het vleugeldek is donkerbruin. De vleugelpennen zijn iets donkerder van kleur. De vleugeldekveren hebben lichtere bruine veereinden. De kleine vleugeldekveren bezitten kleurloze schachten welke als een regelmatige rij crème witte streepjes zichtbaar zijn. Ze zijn op beide vleugels symmetrisch aanwezig. De staart is zwart.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor het **Reuzenekstertje**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ⁴van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁴ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Reuzenekstertje lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor het Reuzenekstertje.

Reuzenekstertjes kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in broedkooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 20° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Reuzenekstertjes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 13 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor het Reuzenekstertje is aanvullend onderstaand van toepassing:

Reuzenekstertjes zijn sociale vogeltjes die goed samengehouden kunnen worden met andere tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn rode kroonvink, driekleur papegaaiamadine, bruinborst rietvinken. Omdat de mannetjes onderling nog wel eens hun territorium willen verdedigen en dit nogal heftig kan plaats vinden, moet in de volière of kooi niet meer dan 1 koppel ondergebracht worden.

Het fokken met het Reuzenekstertje.

Reuzenekstertjes zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint soms al in de maand februari

Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volière tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt.

In iedere broedronde worden 4 tot 5 eitjes gelegd.

De vogels broeden zelf (soms samen) de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 12 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 – 100%.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1979, blz. 484 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept. 1980, blz. 388 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1989, blz. 262 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 2012, blz. 14 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor de soorten die worden gerekend tot de gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Reuzenekstertjes zijn zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Wanneer de Reuzenekstertjes jongen hebben kan men (diepvries) pinkies en buffalo wormpjes verstrekken. Om de vogels hieraan te laten wennen geeft men deze het gehele jaar door, maar in het rustseizoen krijgen ze maar een kleine hoeveelheid (2 á 3 wormpjes). In het broedseizoen totdat het eerste eitje is gelegd verhoogt men de hoeveelheid wormpjes (4 á 6 wormpjes). Wanneer het eerste eitje is gelegd wordt gestopt met het verstrekken van pinkies en buffalo's. Wanneer dan het eerste jong is uitgekomen wordt weer begonnen met het verstrekken van de wormpjes (5 á 10, hangt af van het aantal jongen). Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreed. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Reuzenekstertjes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Reuzenekstertjes kunnen gedurende drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor het Reuzenekstertje is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor het Reuzenekstertje niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Reuzenekstertjes als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij het Reuzenekstertje is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Reuzenekstertjes enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Julian Loomans, fokker van Reuzenekstertjes.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, uitgegeven door de NBvV, 2017 – 2020, blz. 81

Links.

BirdLife International 2012. *Lonchura fringilloides*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn

Dwergekstertje

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.020.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Lonchura

Soort: **Lonchura nana**

Soorten/ondersoorten:

Deze soort heeft geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Het land van herkomst is het eiland Madagaskar en het vaste land van Afrika.

Oorspronkelijk biotoop:

Het biotoop wordt daar gevormd door grasland, rietopstanden, oeverbegroeiing en bosranden.

Beschrijving vogel:

Het Dwergekstertje heeft een grootte van 9 cm.

Er is geen verschil in kleur tussen de man en de pop.

De bovensnavel is zwart, de ondersnavel is grijsig hoornkleurig.

De kop is donkergrijs, via de nek gaat deze kleur geleidelijk over in de grijsbruine kleur van de rug.

De wangen zijn vanaf de ondersnavel lichtgrijs, richting oog gaat deze kleur langzaam over in de grijsbruine kleur van de nek.

De teugel is zwart welke in de richting van de bovensnavel iets uitloopt.

De keelstreek toont een kleine zwarte bef welke begint aan de basis van de ondersnavel en aan de onderzijde is afgerond.

De borst en buik zijn vanaf de zwarte bef licht bruin met een rossige gloed. De veerkernen zijn iets donkerder waardoor een zwakke hamertekening ontstaat.

De vleugelpennen en staartpennen zijn zwartbruin.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten

onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor het **Dwergkestertje** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Dwergkestertje lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

⁵ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor het Dwergkestertje.

Dwergkestertjes kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in broedkooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Dwergkestertjes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 13 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor het Dwergkestertje is aanvullend onderstaand van toepassing:

Dwergkestertjes zijn sociale vogeltjes die goed samengehouden kunnen worden met andere tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn rode kroonvink, driekleur papegaaiamadine, bruinborst rietvinken. Omdat de mannetjes onderling nog wel eens hun territorium willen verdedigen en dit nogal heftig kan plaats vinden, moet in de volière of kooi niet meer dan 1 koppel ondergebracht worden.

Het fokken met het Dwergkestertje.

Dwergkestertjes zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar zo tussen april en juni.

Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volière tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt.

In iedere broedronde worden 4 tot 5 eitjes gelegd.

De vogels broeden zelf (soms samen) de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 12 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 – 100%.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1979, blz. 484 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 2012, blz. 14 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor de soorten die worden gerekend tot de gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Dwergkestertjes zijn zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabriekmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en Buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte , goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreed. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Dwergkestertjes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Dwergkestertjes kunnen gedurende drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor het Dwergkestertje is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor het Dwergkestertje niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Dwergkestertjes als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij het Dwergkestertje is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Dwergkestertjes enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, uitgegeven door de NBvV, 2017 – 2020, blz. 80.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Tony Jochems, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochems@avitoon.nl

Tony Jochems, *De praktische handleiding voor het kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Lonchura nana*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Roodborstzaadkraker

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.018.004

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Spermophaga

Soort: **Spermophaga haematina haematina**

Soorten/ondersoorten:

Deze soort heeft twee ondersoorten.
Spermophaga h. togoensis
Spermophaga h. pustulata

Land van herkomst:

De soort komt oorspronkelijk voor in de landen langs de westkust van Midden Afrika.

Oorspronkelijk biotoop:

Beschrijving vogel:

De Roodborstzaadkraker heeft als synoniem: Roodborstblauwsnavelastrilde
De grootte van de vogelsoort is 15 cm.
De algemene lichaamskleuren zijn zwart en rood.
De snavel is blauwachtig met langs de snijranden aan de punt een rode kleur. De oogring is wit, de iris rood en de pupil zwart.
De kop, nek en rug zijn zwart. De stuit is helder rood. De keel, borst en flanken zijn ook helder rood. De buik en onderlichaam zijn zwart.
De bevedering van de vleugels en staart is zwart van kleur.
De poten zijn grijszwart met donkere nagels.

De pop wijkt iets af in kleur van de man. De kopbevedering is grijs met een rode waas. De zwarte bevedering is bleker dan die van de man. De buik is zwart met witte stippen.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Roodborstzaadkraker** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodborstzaadkraker lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

- Virale aandoeningen
- Bacteriële en mycotische aandoeningen
- Parasitaire aandoeningen
- Metabole en erfelijke aandoeningen
- Traumatische aandoeningen

⁶ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Roodborstzaadkraker.

Roodborstzaadkrakers kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in broedkooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger hoeft te zijn dan 18 - 22° C .

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Roodborstzaadkrakers hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 14 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 13 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Roodborstzaadkraker is aanvullend onderstaand van toepassing:

Roodborstzaadkrakers zijn sociale vogeltjes die goed samengehouden kunnen worden met andere tropische vogels. Omdat de mannetjes onderling nog wel eens hun territorium willen verdedigen en dit nogal heftig kan plaats vinden, moet in de volière of kooi tijdens de broedperiode niet meer dan 1 koppel ondergebracht worden.

Het fokken met de Roodborstzaadkraker.

Roodborstzaadkrakers zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar zo omstreeks mei.

Ze maken zelf een nestje in een ronde bol of in een beplante volière tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden maximaal drie broedrondes mogelijk gemaakt.

In iedere broedronde worden 3 tot 4 eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 14 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 – 100%.
In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.
De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 1984, blz. 16 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 1991, blz. 164 e.v.
Tijdschrift ScAP, jan 2000. Blz. 9; okt. 2000, blz. 25
Tijdschrift ScAP, juli 2005, blz. 17 ; april 2009, blz. 24

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Roodborstzaadkrakers zijn zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabriekmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar, zoals Cometaves, Megabactin en Triovit mineralen.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteinnetjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteinnetjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièren en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Roodborstzaadkrakers die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Roodborstzaadkrakers kunnen gedurende drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Roodborstzaadkraker is 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Roodborstzaadkraker niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Roodborstzaadkrakers als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Roodborstzaadkraker is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Roodborstzaadkrakers enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door J. Lemmen, fokker van Roodborstzaadkrakers.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, uitgegeven door de NBvV, 2017 – 2020

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilded finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Links

BirdLife International. 2016. *Spermophaga haematina*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22719398A94625731. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Diamantvink

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.018.004

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Stagonopleuro

Soort: **Stagonopleuro guttata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn binnen deze soort geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Zuid Oost Australië

Oorspronkelijk biotoop:

De met spinifexgras begroeide heuvels en bergketens.
De aanwezigheid van water is dan wel een voorwaarde.

Beschrijving vogel:

De Diamantvink is ca. 12 cm. groot.

Er is nauwelijks kleurverschil tussen de man en pop.

De snavel is intens rood. De oogteugel is zwart. Om het oog loopt een rozerode ring van washuid. De iris is donkerbruin met een zwarte pupil.

Het voorhoofd, kop en nek zijn blauwgrijs. De wangstreek is iets lichter dan de kopbevedering. De rug en mantel zijn grijsachtig bruin. De stuit en bovenstaart dekveren zijn intens rood.

De keel, hals en borst zijn wit. De flanken zijn zwart met een witte stiptekening. De borstband is zwart. De buik en onderlichaam zijn wit.

De vleugeldeksen en vleugelpennen zijn grijsachtig bruin. De staartpennen zijn zwart. De poten en nagels zijn grijsbruin.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Diamantvink** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁷ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Diamantvink lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

⁷ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Diamantvinken scharrelen veel op de grond. In niet overdekte volièrres moet men beducht zijn op het optreden van coccidiose.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièrre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Diamantvink.

Diamantvinken worden bij voorkeur in binnenvluchten en beplante buitenvolièrres gehouden waarbij er van uitgegaan wordt dat per koppel toch wel een afmeting van 100 x 100 cm. nodig is.

Als wordt gekozen voor een buitenvolièrre dan moet deze wel voorzien zijn van een droog, tochtvrij en vorstvrij nachthok.

De vogels kunnen ook binnen worden gehouden in kooien. Deze kooien kunnen ook dienen als broedkooi. Afmetingen van de kooi kunnen zijn 100x40x40 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Diamantvinken hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 13 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Diamantvink is aanvullend onderstaand van toepassing:

De Diamantvink is een sociale vogel en kan in een volièrre worden gehouden samen met de forbespapegaaiamadine, bichenow, zilverbekje, Mexicaanse Roodmus, Blauwkopastrilde's, Dornastrilde,s en overige prachtvinken.

De vogels kunnen erg gestrest raken. Het uitvangen van de vogel uit de kooi of volièrre moet zorgvuldig plaats vinden.

Het fokken met de Diamantvink.

Diamantvinken zijn in hun tweede jaar broedrijp.

Wordt binnen in broedkooien gefokt dan kan het broedseizoen eind augustus beginnen.

De vogels maken zelf van nestmateriaal een nest in een nestkast met een rond invlieggat, of in een nestkast zoals dat ook voor Gouldamadines wordt gebruikt. Ook kanarie/tralienestbakjes worden gebruikt. Soms maken ze zelf een nest in de struiken. Een aardige broedplaats ontstaat door het ophangen van een verticaal blok stro waarin gaten zijn gemaakt. In die gaten bouwen de vogels zelf een nest.

Als regel zijn twee broedronden mogelijk.

De broedtijd is ca. 13 - 14 dagen en per broedronde worden vier eitjes gelegd.

De man en pop broeden beiden zelf de eitjes uit. Het uitkomstpercentage is ca. 75 - 100%.

In de periode tussen het uitkomen van de eitjes en de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

Daarbij is het van belang dat de vochtigheid en of te lage temperatuur wordt beheerst.

In die periode zijn nog geen soortkenmerken waarneembaar.

De jongen zijn wel erg gevoelig tijdens de rui en ze overleven dit niet allemaal.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 1975, blz. 136 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt. 1956, blz. 263 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1980, blz. 213 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1993, blz. 256 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de Australische prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Diamantvink is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten. Het verdient aanbeveling ook wat gebroken gepelde haver aan de zaadmengeling toe te voegen.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Diamantvinken ook zachtvoer en of krachtvoer toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer.

Gedurende de periode waarin de ouders jonge vogels moeten groot brengen moet het voedingsaanbod uitgebreid worden met dierlijke eiwitten.

Dit kan in de vorm van voedseldieren zoals buffalo wormen, pinkies, meelwormen.

Voorwaarde is wel dat dit met mate plaats vindt.

In het totale voedsel aanbod mag grit, kiezel en kalk niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren. Deze kunnen door het eivoer gemengd worden. Ook kunnen 2 tot 3 maal per maand deze vitaminesupplementen via het drinkwater worden verstrekt.

Diamantvinken hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig. Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, bij voorkeur in schalen of een fonteintje in de volièrè tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Diamantvinken die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Gedurende een periode van twee jaar kunnen Diamantvinken als eigen kweek vogels deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zij worden dan ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrès worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Diamantvink is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Diamantvink niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Diamantvinken als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Diamantvink is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Diamantvinken enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Bert Broos, fokker van Diamantvinken.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Australische Prachtvinken, samengesteld door de TC Tropische Vogels en Parkieten van de NBvV, uitgegeven door de NBvV, druk 2012 – 2020 blz.38 – 44.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Links.

BirdLife International 2012. *Stagonopleura guttata*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Zwartstuit Bichenow astrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.014.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Taeniopygia

Soort: **Taeniopygia bichenovii annulosa**

Soorten/ondersoorten:

De Zwartstuit Bichenowastrilde is een ondersoort van de Bichenowastrilde.

Land van herkomst:

Het land van herkomst is oost en midden Australië.

Oorspronkelijk biotoop:

Het biotoop wordt daar gevormd door grasland met lage begroeiing tot in de drukbevolkte gebieden.

Beschrijving vogel:

De Zwartstuit Bichenowastrilde heeft een grootte van ca. 11 cm.

Er is geen verschil in kleur tussen de man en de pop.

De snavel is blauwgrijs, de iris van het oog is donkerbruin, de pupil is zwart.

De voorhoofdband is zwart. De maskerband loopt vanaf de bovensnavel boven de wenkbrauw langs, buigt af naar de oorstreek en loopt onder langs de kin. Deze maskerband is zwart en ca. 2 mm breed.

Binnen de maskerband bevindt zich het witte masker. De bovenkop en nek zijn bruin. De rugdekmanter is grijsbruin met daarop een golftekening. Deze golftekening wordt op de middelste vleugeldekveren contrasterender en neemt geleidelijk de vorm van de vleugeltekening aan.

Tussen de rug en de stuit bevindt zich een band van ca. 8 mm breed. Deze sluitband sluit aan de zijkant aan op de flank. De stuit en bovenstaart dekveren zijn zwart. De bovenstaart dekveren lopen in een punt uit tot op de staart.

De borsttekening wordt aan de bovenzijde afgesloten door het masker en aan de onderzijde door de borstband. De borsttekening is wit. De borstband loopt van vleugelboog naar vleugelboog en is ca. 2,5 mm breed. De buik, de flanken en het onderlichaam zijn licht crèmebruin. De onderstaart dekveren zijn zwart.

Het vleugeldek en de vleugelpennen zijn zwart. Op de grote vleugelpennen en vleugeldekveren bevindt zich een witte fijne stiptekening. De primaire vleugelpennen vertonen alleen op de buitenvlag een rij stippen. De binnenste vleugelpennen vertonen twee rijen stippen op de buitenvlag en één rij op de binnenvlag.

De staart is zwart. De poten zijn loodgrijs met hoornkleurige nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Zwartstuit Bichenowastrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁸ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁸ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zwartstuit Bichenowastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Zwartstuit Bichenowastrilde

Zwartstuit Bichenowastrilde's kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in broedkooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100 x 40 x 40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Bichenowastrildes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 13 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zwartstuit Bichenowastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:
Zwartstuit Bichenowastrilde's zijn sociale vogeltjes die goed samengehouden kunnen worden met andere tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn rode kroonvink, driekleur papegaaiamadine, bruinborst rietvinken. Het is mogelijk meerdere koppels samen in een vlucht of volière onder te brengen. Dit heeft een positieve invloed op de partnerkeuze.

Het fokken met de Zwartstuit Bichenowastrilde.

Zwartstuit Bichenowastrilde's zijn in het tweede jaar broedrijp.
Het broedseizoen begint in het voorjaar zo tussen april en juni.
Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volière tussen de beplanting. Ze gebruiken hiervoor o.a. kokosvezel en sisaltouw.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt.
In iedere broedronde worden 4 tot 6 eitjes gelegd.
De vogels broeden zelf (soms samen) de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 12 dagen.
De pop broedt zelf de eieren uit. Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 – 100%.
In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.
De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1995, blz. 234.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater

Zwartstuit Bichenowastrilde's zijn zaadeters.
Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.
De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.
Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels.
Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en Buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels.
Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zwartstuit Bichenowastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Zwartstuit Bichenowastrilde's kunnen gedurende twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Zwartstuit Bichenowastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Bichenowastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Zwartstuit Bichenowastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Zwartstuit Bichenowastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Zwartstuit Bichenowastrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Australische prachtvinken, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 43 e.v..

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Links.

BirdLife International 2012. *Taeniopygia bichenovii*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.1. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Bichenow astrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.012.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Taeniopygia

Soort: **Taeniopygia bichenovii bichenovii**

Soorten/ondersoorten:

Deze soort heeft een ondersoort:
Stizoptera b. annulosa

Land van herkomst:

Het land van herkomst is oost en midden Australië.

Oorspronkelijk biotoop:

Het biotoop wordt daar gevormd door grasland met lage begroeiing tot in de drukbevolkte gebieden.

Beschrijving vogel:

De Bichenowastrilde heeft een grootte van ca. 11 cm.

Er is geen verschil in kleur tussen de man en de pop.

De snavel is blauwgrijs, de iris van het oog is donkerbruin, de pupil is zwart.

De voorhoofdband is zwart. De maskerband loopt vanaf de bovensnavel boven de wenkbrauw langs, buigt af naar de oorstreek en loopt onder langs de kin. Deze maskerband is zwart en ca. 2 mm breed.

Binnen de maskerband bevindt zich het witte masker. De bovenkop en nek zijn bruin. De rugdekmanter is grijsbruin met daarop een golftekening. Deze golftekening wordt op de middelste vleugeldekveren contrasterender en neemt geleidelijk de vorm van de vleugeltekening aan.

Tussen de rug en de stuit bevindt zich een band van ca. 8 mm breed. Deze sluitband sluit aan de zijkant aan op de flank. De stuit en bovenstaart dekveren zijn wit. De bovenstaart dekveren lopen in een punt uit tot op de staart.

De borsttekening wordt aan de bovenzijde afgesloten door het masker en aan de onderzijde door de borstband. De borsttekening is wit. De borstband loopt van vleugelboog naar vleugelboog en is ca. 2,5 mm breed. De buik, de flanken en het onderlichaam zijn licht crèmebruin. De onderstaart dekveren zijn zwart.

Het vleugeldek en de vleugelpennen zijn zwart. Op de grote vleugelpennen en vleugeldekveren bevindt zich een witte fijne stiptekening. De primaire vleugelpennen vertonen alleen op de buitenvlag een rij stippen. De binnenste vleugelpennen vertonen twee rijen stippen op de buitenvlag en één rij op de binnenvlag.

De staart is zwart. De poten zijn loodgrijs met hoornkleurige nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Bichenowastrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale natuurlijke gedragingen⁹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Bichenowastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Bichenowastrilde

Bichenowstrilde's kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in broedkooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100 x 40 x 40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Bichenowastrilden hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 13 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Bichenowastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:
Bichenowastrilde's zijn sociale vogeltjes die goed samengehouden kunnen worden met andere tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn rode kroonvink, driekleur papegaaiamadine, bruinborst rietvinken. Het is mogelijk meerdere koppels samen in een vlucht of volière onder te brengen. Dit heeft een positieve invloed op de partnerkeuze.

Het fokken met de Bichenowastrilde.

Bichenowastrilde's zijn in het tweede jaar broedrijp.
Het broedseizoen begint in het voorjaar zo tussen april en juni.
Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volière tussen de beplanting. Ze gebruiken hiervoor o.a. kokosvezel en sisaltouw.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt.
In iedere broedronde worden 4 tot 6 eitjes gelegd.
De vogels broeden zelf (soms samen) de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 12 dagen.
De pop broedt zelf de eieren uit. Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 – 100%.
In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.
De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1952, blz. 74 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec 1987, blz. 546 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 1995, blz. 158

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Voeding, drinken en badwater

Bichenowastrilde's zijn zaadeters.
Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.
De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.
Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en Buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte , goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Bichenowastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Bichenowastrilde's kunnen gedurende twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Bichenowastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Bichenowastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Bichenowastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Bichenowastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Bichenowastrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Johan Spaak, fokker van Bichenowastrilde's

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Australische prachtvinken, uitgegeven door de NBvV, 2012 – 2020, blz. 55 – 57.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Links.

BirdLife International 2012. *Taeniopygia bichenovii*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.1. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Zebravink

2021, versie 1.2

NBvV code F1 5.001.001/002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Taeniopygia

Soort: **Taeniopygia guttata domestica**

Soorten/ondersoorten:

Het geslacht Taeniopygia kent als soort de *T. guttata guttata* = Timor zebravink.
Deze is te beschouwen als de wildvorm van de gedomesticeerde zebravink.

Land van herkomst:

Het land van herkomst is Australië.

De zebravink komt daar niet alleen in de binnenlanden voor, maar ook in de Zuidelijke kustgebieden.

Vanaf 1850 komt de zebravink naar Europa en een 20 jaar later ontstaan de eerste mutaties.

Oorspronkelijk biotoop:

De oorspronkelijke biotoop zijn grassavannen die met struiken en bomen zijn begroeid.

Beschrijving vogel:

De gedomesticeerde zebravink is minimaal 11cm. groot gemeten tussen snavelpunt en de punt van de staart. Er is een duidelijk geslachtonderscheid tussen een man en pop.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2027/160 van 20 januari 2017.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Zebravink** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹⁰van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zebravink lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

- Virale aandoeningen
- Bacteriële en mycotische aandoeningen
- Parasitaire aandoeningen
- Metabole en erfelijke aandoeningen
- Traumatische aandoeningen

¹⁰ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Bij de Zebraavinken is het optreden van Coccidiose, vooral rond de maand maart mogelijk als ze in de winter te veel eieren geproduceerd hebben. Dit is mogelijk te voorkomen door de poppen in de winter afzonderlijk in een droge omgeving geen gelegenheid tot nestelen te geven, nog niet op een klein plankje.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Zebraavink.

Zebraavinken worden zowel in vluchtkooien, als in vluchtjes of volièrtes gehuisvest. Het selectief fokken vindt vooral in broedkooien plaats, buiten het broedseizoen worden de vogels in vluchtjes of volièrtes gehouden.

De broedkooien hebben bij voorkeur per koppel een afmeting van 40 x40x 40 cm (lxbxh). Na 35 dagen gaan de jonge vogeltjes naar de volière.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C. Toch moeten de vogels bij temperaturen lager dan 5° C. naar binnen worden gehaald.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst, in nachten met kans op nevel, mist, koude en regen, worden de vogels binnen gehouden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Zebraavinken hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zebraavink is aanvullend onderstaand van toepassing:

Zebraavinken kunnen ondergebracht worden in vluchten en of volièrtes als daar ook andere vogelsoorten in zijn ondergebracht, b.v. kanaries, rijstvogels en andere tropische vogel. Het samen houden met grasparkieten en andere papegaaiaachtigen moet afgeraden worden.

Het fokken met de Zebravink.

Zebravinken zijn op een leeftijd van 6 tot 7 maanden al broedrijp, gespecialiseerde fokkers gebruiken vogels die wat ouder zijn.

Er is voor de Zebravink geen duidelijke periode van het broedseizoen aan te wijzen, ze broeden eigenlijk het gehele jaar door.

Als nestkastje maken ze gebruik van zowel een dichte nestkast met een invliegopening, een halfopen nestkast of een tralienestje. Als de fokker een begin van een nestbodem maakt, zal de Zebravink deze zelf verder afbouwen.

Per broedseizoen krijgen de vogels bij voorkeur de gelegenheid twee en maximaal drie broedronden door te maken. Dit laatste hangt af van de algehele gezondheid van de vogels. Iedere broedronde worden 4 tot 7 eitjes gelegd. De pop broedt deze zelf uit, soms broeden zowel de man als de op eitjes.

De broedtijd is ca. 13 dagen en het uitkomstpercentage is ca. 80 - 90%.

De ouders brengen zelf de jongen groot.

In de periode naar de jeugdruï is geen opvallend sterftcijfer, in die periode kan al wel het geslacht van de jonge vogeltjes worden vastgesteld.

De jongen komen vervolgens vlot door de rui.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 2001, blz. 336 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Taeniopygia* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Zebravinken zijn zaad- en graaneters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels als voedingssupplement ook diepvries pinkies. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

De Zebravink heeft een lagere wateropname dan b.v. de kanarie
Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen. Veel badwater stimuleert de poppen tot het leggen van eieren. In de rustperiode kan het van belang zijn de poppen niet continu of niet dagelijks badwater te verstrekken.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zebravinken die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Zebravink wordt ondergebracht in een universeelkooi en kan gedurende twee jaar als Eigen Kweek ingezonden worden.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Zebravink is 2,9 mm. Afhankelijk van de pootdikte worden sommige vogels al geringd met 3,2 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Zebravink niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van een Zebravink als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Zebravinken is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Zebravinken enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door leden van de vogelvereniging "De Vogelvriend" te Nieuwkuijk, en Clement en Miranda Bonte, A. de Rond, F.A. van der Horst, Thijs Kremers, Chris den Pek, J. Schröder, P. Uijtdewilligen, M. Beunk, A.H. Spaak, allen fokkers van Zebravinken.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Zebravinken, opgesteld door de TC Tropische vogels en parkieten, uitgave van de NBvV, 2014 – 2021, revisie 2021.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Taeniopygia guttata* . De IUCN Rode Lijst van bedreigde soorten. Versie 2014.2. < www.iucnredlist.org >.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Timor zebra-vink

2021, versie 1.2

NBvV code F1, 5.050.001/002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Taeniopygia

Soort: **Taeniopygia guttata guttata**

Soorten/ondersoorten:

Het geslacht Taeniopygia kent als soort de
T. guttata guttata = Timor zebra-vink.

Deze is te beschouwen als de wildvorm van de gedomesticeerde zebra-vink.

Land van herkomst:

Australië; Indonesië; Timor-Leste.

Oorspronkelijk biotoop:

De oorspronkelijke biotoop zijn grassavannen die met struiken en bomen zijn begroeid.

Beschrijving vogel:

De Timor zebra-vink is maximaal 8,5 cm. groot gemeten tussen snavelpunt en de punt van de staart. Er is een duidelijk geslachtsonderscheid tussen een man en een pop.

De man:

De snavel is spits en lang, de snavelkleur is koraalrood. Om het oog loopt een lichtgrijze oogring. De iris en de pupil zijn zwart. Aan de zijkant van de snavelinplant bevindt zich een zwarte snavelstreep. De bevedering tussen het oog en deze snavelstreep is wit. Tussen de wangstreep en het witte veerveld loopt en naar de hals toe gerichte zwarte streep. De wangvlek is oranjebruin.

De kop en nek zijn grijsbruin en deze kleur gaat over in de rug. De stuit is wit, de bovenstaartdekveren zijn zwart/wit geblokt.

De keel en hals zijn grijs. In deze bevedering is een horizontale "zebratekening" aanwezig die gevormd wordt door een donkergrijze omzoming van ieder veertje. De tekening moet tot aan de ondersnavel doorlopen. In de richting van de schouders is de tekening wat zwaarder. De scheiding tussen hals en borst wordt gevormd door een zwarte borstvlek. De borst, buik, onderlichaam en onderstaartdekveren zijn licht crème. De flanken zijn geelachtig kastanjebruin met regelmatige ronde witte stippen. Ter hoogte van de stuit is de flankkleur zwart.

De vleugeldekveren zijn grijsbruin. De vleugelpennen zijn grijsbruin, de staartpennen zijn zwart.

De pootkleur is geel vleeskleurig met lichte nagels.

De pop:

De snavel is spits en lang, de snavelkleur is rood, iets lichter dan bij de man.. Om het oog loopt een lichtgrijze oogring. De iris en de pupil zijn zwart. Aan de zijkant van de snavelinplant bevindt zich een zwarte snavelstreep. De bevedering tussen het oog en deze snavelstreep is wit. Tussen de wangstreek en het witte veerveld loopt en naar de hals toe gerichte zwarte streep. De wangstreek is grijsbruin.

De kop en nek zijn grijsbruin en deze kleur gaat over in de rug. De stuit is wit, de bovenstaartdekveren zijn zwart/wit geblokt.

De keel en hals zijn grijs. De pop heeft geen zebratekening. De scheiding tussen hals en borst wordt gevormd door een zwarte borstvlak. De borst is zilvergrijs. De buik, flanken en onderlichaam zijn crème en de onderstaartdekveren zijn donkercrème. De pop heeft geen flanktekening. De flank is ter hoogte van de stuit zwart.

De vleugeldekveren zijn grijsbruin. De vleugelpennen zijn grijsbruin, de staartpennen zijn zwart.

De pootkleur is geel vleeskleurig met lichte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012

Doelstelling houderijrichtlijn .

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Timor zebra**vink

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen.

Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Timor zebra-vink lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Bij de Timor zebra-vinken is het optreden van Coccidiose, vooral rond de maand maart mogelijk als ze in de winter te veel eieren geproduceerd hebben. Dit is mogelijk te voorkomen door de poppen in de winter afzonderlijk in een droge omgeving geen gelegenheid tot nestelen te geven, nog niet op een klein plankje.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Timor Zebra-vink.

Timor zebra-vinken worden zowel in vluchtkooien, als in vluchtjes of voliëres gehuisvest. Het zijn kleine vogeltjes dus moet wel gelet worden op de maaswijdte van het gaas. Het selectief fokken vindt vooral in broedkooien plaats, buiten het broedseizoen worden de vogels in vluchtjes of voliëres gehouden.

De broedkooien hebben bij voorkeur een afmeting van 80 x 40 x 40 cm (lxbxh).

Na 35 dagen gaan de jonge vogeltjes naar de volière.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 20° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C. Toch moeten de vogels bij temperaturen lager dan 5° C. naar binnen worden gehaald.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst, in nachten met kans op nevel, mist, koude en regen, worden de vogels binnen gehouden.

¹¹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Timor zebraavinken hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Timor zebraavink is aanvullend onderstaand van toepassing:

Timor zebraavinken kunnen ondergebracht worden in vluchten en of volièeres als daar ook andere vogelsoorten in zijn ondergebracht, b.v. kanaries, rijstvogels en andere tropische vogel.

Het samen houden met grasparkieten en andere papegaaiaachtigen moet afgeraden worden.

Het fokken met de Timor zebraavink.

Zebraavinken zijn op een leeftijd van 6 tot 7 maanden al broedrijp, gespecialiseerde fokkers gebruiken vogels die wat ouder zijn.

Er is voor de Timor zebraavink geen duidelijke periode van het broedseizoen aan te wijzen, ze broeden eigenlijk het gehele jaar door.

Als nestkastje maken ze gebruik van zowel een dichte nestkast met een invliegopening, een halfopen nestkast of een tralienestje. Als de fokker een begin van een nestbodemp maakt, zal de Timor zebraavink deze zelf verder afbouwen.

Per broedseizoen krijgen de vogels bij voorkeur de gelegenheid twee en maximaal drie broedronden door te maken. Dit laatste hangt af van de algehele gezondheid van de vogels. Iedere broedronde worden 4 tot 6 eitjes gelegd. De pop broedt deze zelf uit, soms broeden zowel de man als de pop op de eitjes.

De broedtijd is ca. 13 - 14 dagen en het uitkomstpercentage is ca. 80 - 90%.

De ouders brengen zelf de jongen groot.

In de periode naar de jeugdruï is geen opvallende sterftcijfer, in die periode kan al wel het geslacht van de jonge vogeltjes worden vastgesteld.

De jongen komen vervolgens vlot door de rui.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Taeniopygia* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Timor zebra vinken zijn zaad- en graaneters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Wanneer de Timor zebra vinken jongen hebben kan men (diepvries) pinkies en buffalo wormpjes verstrekken. Om de vogels hieraan te laten wennen geef men deze het gehele jaar door, maar in het rustseizoen krijgen ze maar een kleine hoeveelheid (2 á 3 wormpjes). In het broedseizoen totdat het eerste eitje is gelegd verhoog men dan de hoeveelheid wormpjes (4 á 6 wormpjes). Wanneer het eerste eitje is gelegd wordt gestopt met het verstrekken van pinkies en buffalo's. Wanneer dan het eerste jong is uitgekomen begint men weer met het verstrekken van de wormpjes (5 á 10, hangt af van het aantal jongen).

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

De Timor zebra vink heeft een lagere wateropname dan b.v. de kanarie. Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteinnetjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteinnetjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièren en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volièren kan badwater worden vertrekt in open schalen. Veel badwater stimuleert de poppen tot het leggen van eieren. In de rustperiode kan het van belang zijn de poppen niet continu of niet dagelijks badwater te verstrekken.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Timor zebra vinken die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Zebravink wordt ondergebracht in een universeelkooi en kan gedurende twee jaar als Eigen Kweek ingezonden worden.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Timor zebravink is 2,3 mm. Afhankelijk van de pootdikte worden sommige vogels al geringd met 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Timor zebravink niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van een Timor zebravink als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Timor zebravinken is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Timor zebravinken enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht Julian Loomans, E, Snoek, fokkers van Timor zebravinken.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Zebravinken, opgesteld door de keurmeestervereniging Tropische vogels en parkieten, uitgave van de NBvV, 2014-2021, revisie 2021, blz 170. 171

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, J., Collar, N.J., Christie, D.A., Elliott, A., Fishpool, L.D.C., Boesman, P. and Kirwan, G.M. 2016.

HBW and BirdLife International Illustrated Checklist of the Birds of the World. Volume 2: Passerines.

Lynx Edicions and BirdLife International, Barcelona, Spain and Cambridge, UK.

Links:

BirdLife International 2012. *Taeniopygia guttata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Angola blauwborstastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.014.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Uraeginthus

Soort: **Uraeginthus angolensis angolensis**

Soorten/ondersoorten:

Deze soort heeft twee ondersoorten:

Uraeginthus a. cyanopleurus

Uraeginthus a. niassensis

Land van herkomst:

Angola (Angola); Botswana; Burundi; Congo; Congo, The Democratic Republic of the; Malawi; Mozambique; Namibia; South Africa; Swaziland; Tanzania, United Republic of; Zambia; Zimbabwe

Oorspronkelijk biotoop:

Het biotoop wordt daar gevormd door half open landschappen met afwisselend bos.

Beschrijving vogel:

De Angola blauwborstastrilde heeft als synoniem "Blauwfazantje".

De Angola blauwborstastrilde heeft een grootte van 12 cm.

Er is een verschil in kleur tussen de man en de pop.

De man:

De bovensnavel is glanzend zwart, de ondersnavel is bij de snavelinplant lichter van kleur.

De smalle oogring is licht grijs, de iris is oranje met een zwarte pupil.

De kopbevedering op de kruin is bruin en loopt door in de nek en rug. De wenkbrauwstreep

en de oogteugel zijn lichtblauw. De wang- en oorstreek zijn lichtblauw. De stuit is lichtblauw.

De keel, hals, borst en flanken zijn lichtblauw. De buik en onderlichaam zijn beige van kleur.

De vleugeldekvoren en de vleugelpennen zijn bruin. De staartpennen zijn helder blauw.

De pootkleur is vleeskleurig met lichtgrijze nagels.

De pop:

De algemene lichaamskleur van de pop is fletser dan die van de man.

De pop lijkt erg veel op de pop van de Blauwborstastrilde.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen)

onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Angola blauwborstastrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Angola blauwborstastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

¹² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Angola blauwborststrilde.

Angola blauwborststrilde's kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvoliëres, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in broedkooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen. Zeker in de winterperiode moeten de vogels binnen blijven in een verwarmd nachthok.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Angola blauwborststrilde's hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

In de winter worden de vogels in kooien of vluchten gehouden waarbij de mannen en poppen gescheiden worden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Angola blauwborstastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:
Angola blauwborstastrilde's zijn sociale vogeltjes die goed samengehouden kunnen worden met andere tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn rode kroonvink, driekleur papegaaiamadine, bruinborst rietvinken en Afrikaanse prachtvinken. Omdat de mannetjes onderling nog wel eens hun territorium willen verdedigen en dit nogal heftig kan plaats vinden, moet in de kooi niet meer dan 1 man ondergebracht worden.

Het fokken met de Angola blauwborstastrilde.

Angola blauwborstastrilde's zijn in het tweede jaar broedrijp.
Het broedseizoen begint in het voorjaar vanaf dec. - juli. Ze kunnen 's zomers buiten broeden in volières of binnen in vluchtjes of kooien met afmetingen van 80x40x40 cm. Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volière tussen de beplanting. Als nestmateriaal gebruiken ze grashalmen, sisaltouw, en werken het nestje af met donsveertjes.

Per broedseizoen worden twee broedrondes mogelijk gemaakt. Afhankelijk van de conditie van de vogels kan een derde broedronde volgen.

In iedere broedronde worden 4 tot 5 eitjes gelegd.

De vogels broeden zelf (meestal samen) de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 13, soms 14 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 %. Dit wordt mede bepaald door de buitentemperatuur.

De ouders brengen zelf de jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1979, blz. 24 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Angola blauwborstastrilde's zijn zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Daarnaast kan ook trosgierst en of vers geplukte onkruidzaden worden aangeboden.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabriekmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Dit kan met CeDe premium proteïn mix en of Avian Delikat insectenpatee en exoten mix . Deze ingrediënten worden fijn gemaakt met een staafmixer. Bij het vertrekken wordt geweekte rusk toegevoegd en vervolgens nog wat Afrikaans graszaad en Fonio paddy er door heen.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en Buffalowormen en miereneieren. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte , goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreed. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Angola blauwborstastilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Angola blauwborstastilde's kunnen gedurende twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Angola blauwborstastilde is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Angola blauwborstastriilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Angola blauwborstastriilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Angola blauwborstastriilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Angola blauwborstastriilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door B. Weuring, fokker van Angola blauwborstastriilde's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013=2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Derek Goodwin, *Estrilded finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Links.

BirdLife International. 2012. *Uraeginthus angolensis*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22719488A38373218 <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Blauwborstastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 014.002/003

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Uraeginthus

Soort: **Uraeginthus bengalus bengalus**

Soorten/ondersoorten:

Deze soort heeft vier ondersoorten:

Uraeginthus b. brunneigularis
Uraeginthus b. littoralis
Uraeginthus b. ugogenis
Uraeginthus b. katangae

Land van herkomst:

Angola (Angola); Benin; Burkina Faso; Burundi; Cameroon; Central African Republic; Chad; Congo; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Eritrea; Ethiopia; Gambia; Ghana; Guinea; Guinea-Bissau; Kenya; Mali; Mauritania; Niger; Nigeria; Rwanda; Senegal; Somalia; South Sudan; Sudan; Tanzania, United Republic of; Togo; Uganda; Zambia

Oorspronkelijk biotoop:

Het biotoop wordt daar gevormd door half open landschappen met afwisselend bos.

Beschrijving vogel:

De Blauwborstastrilde heeft als synoniem "Blauwfazantje".

De Blauwborstastrilde heeft een grootte van 12 cm.

Er is een verschil in kleur tussen de man en de pop.

De man:

De snavel is roze rood met een zwarte punt. De oogring is wit, de iris oranjerood en de pupil is zwart.

De kop, de nek en rugmantel zijn grijsbruin. De stuit is blauw.

Vanaf de snavel is de zijkant van de kop om het oog blauw. De blauwe wang- en oorstreek is gedeeltelijk bedekt met een rode vlek.

De keel, hals, borst en flanken zijn blauw. De buik en het onderlichaam zijn licht bruin. De onderstaart dekveren zijn geelachtig bruin.

De vleugels zijn grijs bruin. De staart is blauw. De bovenstaart dekveren zijn blauw. De onderzijde van de staart is lichtbruin.

De pootkleur is vleeskleurig met lichtbruine nagels.

De pop is bleker van kleur en heeft geen rode vlek op de zijkanten van de kop.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr.2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Blauwborstastrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt.

¹³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Blauwborstastilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Blauwborstastilde.

Blauwborstastilde's kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in broedkooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen. Zeker in de winterperiode moeten de vogels binnen blijven in een verwarmd nachthok.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Blauwborstastilde's hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

In de winter worden de vogels in kooien of vluchten gehouden waarbij de mannen en poppen gescheiden worden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Blauwborstastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Blauwborstastrilde's zijn sociale vogeltjes die goed samengehouden kunnen worden met andere tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn rode kroonvink, driekleur papegaaiamadine, bruinborst rietvinken en Afrikaanse prachtvinken. Omdat de mannetjes onderling nog wel eens hun territorium willen verdedigen en dit nogal heftig kan plaats vinden, moet in de kooi niet meer dan 1 man ondergebracht worden.

Het fokken met de Blauwborstastrilde.

Blauwborstastrilde's zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar vanaf april. Ze kunnen buiten broeden in volières of binnen in vluchtjes of kooien met afmetingen van 80x40x40 cm.

Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volièere tussen de beplanting. Als nestmateriaal gebruiken ze grashalmen, sisaltouw, en werken het nestje af met donsveertjes.

Per broedseizoen worden twee broedrondes mogelijk gemaakt. Afhankelijk van de conditie van de vogels kan een derde broedronde volgen.

In iedere broedronde worden 4 tot 6 eitjes gelegd.

De vogels broeden zelf (meestal samen) de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 12, soms 13 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 %. Dit wordt mede bepaald door de buitentemperatuur.

De ouders brengen zelf de jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruis is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruis.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1952, blz. 24 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 1987, blz. 546 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 2007, blz. 16

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 2020, blz. 24 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Blauwborstastirilde's zijn zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Daarnaast kan ook trosgierst en of vers geplukte onkruidzaden worden aangeboden.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabriekmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Dit kan met CeDe premium protein mix en of Avian Delikat insectenpatee en exoten mix . Deze ingrediënten worden fijn gemaakt met een staafmixer. Bij het vertrekken wordt geweekte rusk toegevoegd en vervolgens nog wat Afrikaans graszaad en Fonio paddy er door heen.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en Buffalowormen en miereneieren. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte , goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreed. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Blauwborstastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Blauwborstastrilde's kunnen gedurende drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Blauwborstastrilde is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Blauwborstastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Blauwborstastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Blauwborstastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Blauwborstastrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door H. Behage, Monika Hagemann, Rob van Leeuwen, G. Mulder, J. Boer, fokkers van Blauwborstastrijde's

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

\CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

60 jaar Diergeneeskundig Memorandum, Bijzondere Gezelschapsdieren 2013.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Derek Goodwin, *Estrilded finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Links.

BirdLife International 2012. *Uraeginthus bengalus*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Blauwkopblauwfazantje

2021, versie 1.2

NBvV code F2, 13.014.004/005

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Uraeginthus

Soort: **Uraeginthus cyanocephalus**

Soorten/ondersoorten:

Deze soort heeft een ondersoort:
Uraeginthus c. muelleri

Land van herkomst:

Het land van herkomst zijn de landen Ethiopië, Noord Kenia, Tanzania, Zuid Soedan.

Oorspronkelijk biotoop:

Het biotoop wordt daar gevormd door met gras begroeide savannen en nabij bewoonde gebieden.

Beschrijving vogel:

Het Blauwkopblauwfazantje heeft een grootte van 13 - 14 cm.

Er is een verschil in kleur tussen de man en de pop.

De man:

De snavel is roze rood met een zwarte punt. De oogring is wit, de iris oranjerood en de pupil is zwart.

De kop is blauw. Het achterhoofd, de nek en rugmantel zijn grijsbruin.

De keel, hals, borst en flanken zijn blauw. De buik en het onderlichaam zijn licht bruin. De onderstaart dekveren zijn geelachtig bruin.

De vleugels zijn donker bruin. De staart is blauw.

De pootkleur is vleeskleurig met lichtbruine nagels.

De pop is bleker van kleur en heeft minder blauw op de flanken en aan de buikzijde.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor het **Blauwkopblauwfazantje** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹⁴van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Blauwkopblauwfazantje lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

¹⁴ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:
Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor het Blauwkopblauwfazantje

Blauwkopblauwfazantjes kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Blauwkopblauwfazantjes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor het Blauwkopblauwfazantje is aanvullend onderstaand van toepassing:
Blauwkopblauwfazantjes zijn sociale vogeltjes die goed samengehouden kunnen worden met andere tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn rode kroonvink, driekleur papegaaiamadine, bruinborst rietvinken, glansekestertje, edelzanger, zilverbekje en goudbuikje.

Omdat de mannetjes onderling nog wel eens hun territorium willen verdedigen en dit nogal heftig kan plaats vinden, moet in de kooi niet meer dan 1 koppel ondergebracht worden.

Het fokken met het Blauwkopblauwfazantje.

Blauwkopblauwfazantjes zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar vanaf april.

Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volière tussen de beplanting. Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt.

In iedere broedronde worden 4 tot 6 eitjes gelegd.

De vogels broeden zelf (soms samen) de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 12 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 – 100%.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 1976, blz. 72 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 2020, blz. 24 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater

Blauwkopblauwfazantjes zijn zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Daarnaast kan ook trosgierst worden aangeboden.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels.

Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en Buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels.

Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Blauwkopblauwfazantjes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Blauwkopblauwfazantjes kunnen gedurende drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor het Blauwkopblauwfazantje is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor het Blauwkopblauwfazantje niet verplicht

Aanschaf.

De aanschaf van Blauwkopblauwfazantjes als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij het Blauwkopblauwfazantje is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Blauwkopblauwfazantjes enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door J.M. Smink, W. Ververs, Rob van Leeuwen, fokkers van Blauwkopblauwfazantjes en leden van de ScAP.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep de Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Links:

BirdLife International 2012. *Uraeginthus cyanocephalus*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Granaatastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.014.006/007

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Uraeginthus

Soort: **Uraeginthus granatinus**

Soorten/ondersoorten:

Deze soort heeft twee ondersoorten:

Uraeginthus g. siccatatus

Uraeginthus g. retusus

De vogel wordt ook wel ingedeeld als geslacht Granatina.

Land van herkomst:

Het land van herkomst is noordoost Zuid Afrika

Oorspronkelijk biotoop:

Het biotoop wordt daar gevormd door half open landschappen met afwisselend bos.

Beschrijving vogel:

De Granaatastrilde heeft een grootte van 13 - 14 cm.

Er is een verschil in kleur tussen de man en de pop. De mannen zijn veel intensiever van kleur dan de poppen.

De snavel is rood, de iris is rood, de pupil is zwart.

Tussen de snavelbasis en het oog zit een zwart vlekje.

Het voorhoofd heeft een kobaltblauw bandje dat over het oog doorloopt. De bevedering van de bovenkop en de nek is bruin. De wang - en oorstreek is violet en loopt om het oog.

De rug is roodbruin. De stuit is blauw. De bovenstaartdekveren zijn kobaltblauw.

De keel is zwart, de tekening loopt door naar de hals. Onder de keeltekening loopt een brede bruine band als afscheiding met de borst. De borst is blauw. De buik en onderlichaam zijn bruin.

De vleugelpennen zijn donkerbruin. De staartpennen zijn deels grijszwart en deels donkerblauw.

De pootkleur is donkergrijs met grijze nagels.

De pop heeft een lichtgrijze kin en borst. De buik en onderlichaam zijn geelbruin.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Granaatastrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de gedragingen¹⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹⁵ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Granaatastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Granaatastrilde.

Granaatastrilde's kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in broedkooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 25° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen. Zeker in het broedseizoen moeten de vogels binnen blijven in een verwarmd nachthok.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Granaatastrilde's hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

In de winter worden de vogels in kooien gehouden waarbij de mannen en poppen gescheiden worden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Granaatastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Granaatastrilde's zijn warmte behoeftige vogels. De temperatuur waarin ze gehouden moet worden zal rond de 25° C. moeten zijn. De vogels moeten niet met soortgenoten in een kooi worden gehouden.

Het fokken met de Granaatastrilde.

Granaatastrilde's zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar vanaf april. Ze kunnen broeden in kooien met afmetingen van 80x40x40 cm.

Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volière tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden twee broedrondes mogelijk gemaakt. Afhankelijk van de conditie van de vogels kan een derde broedronde volgen.

In iedere broedronde worden 4 tot 6 eitjes gelegd.

De vogels broeden zelf (meestal samen) de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 12, soms 13 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 %.

Na zes dagen houden ze de jongen niet mee warm. Daarom moet uitsluitend gebroed worden in een warme ruimte.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept 1977, blz. 389

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept. 1987, blz. 410

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept. 1999, blz. 368

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater

Granaatastrilde's zijn zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Daarnaast kan ook trosgierst worden aangeboden.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Dit kan met CeDe premium protein mix en of Avian Delikat insectenpaté en exoten mix . Deze ingrediënten worden fijn gemaakt met een staafmixer. Bij het vertrekken wordt geweekte rusk toegevoegd en vervolgens nog wat Afrikaans graszaad en Fonio paddy er door heen.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en Buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièrtes en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volièrtes kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Granaatastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Granaatastrilde's kunnen gedurende drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrtes worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Granaatastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Granaatastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Granaatastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Granaatastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Granaatastrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, SCAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door A.H. de Munnik, fokker van Granaatastrilde's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volièere- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volièere- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Uraeginthus granatinus*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Purpergranaatastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.011.008/009

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Uraeginthus

Soort: **Uraeginthus ianthinogaster**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten

De Granaatastrilde en de Purpergranaatastrilde worden ook wel ingedeeld als geslacht Granatina.

Land van herkomst:

Het landen van herkomst zijn Doedan tot Ethiopië, Somalië tot Oeganda, Kenia en Tanzania.

Oorspronkelijk biotoop:

Het biotoop wordt daar gevormd door half open landschappen met afwisselend bos. Vooral in doornachtige struiken.

Beschrijving vogel:

De Purpergranaatastrilde heeft een grootte van 13 - 14 cm.

Er is een verschil in kleur tussen de man en de pop.

De man:

De snavel is rood, de iris is rood, de pupil is zwart.

Tussen de snavelbasis en het oog zit een zwart vlekje.

Het voorhoofd heeft een purperblauw bandje dat over het oog doorloopt. De bevedering van de bovenkop en de nek is bruin. De wangstreek is purperblauw.

De rug is roodbruin. De stuit is blauw. De bovenstaartdekveren zijn purperblauw.

De keel, borst, buik en onderlichaam zijn purper blauw, doorweven met roestbruine veertjes.

De onderstaart dekveren zijn blauw.

De vleugelpennen zijn bruinzwart.. De staartpennen zijn zwart.

De pootkleur is donkergrijs met grijze nagels.

De pop

De bovensnavel is zwart/rood. De ondersnavel is rood. De iris is lichtrood van kleur. Het masker is wit tot blauwachtig. De pop mist de purper blauwe kleur. De kop en nek zijn oranjebruin. Op de bruine borst en flanken bevindt zich een witte golftekening. De buik en onderlichaam zijn bruinbeige.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de *Purpergranaatastrilde*

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹⁶van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹⁶ Cie DE&W NBvV, Monografie "*Het communiceren met kooi- en volièrevogels*", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Purpergranaatastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Purpergranaatastrilde.

Purpergranaatastrilde's kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in broedkooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100 x 40 x 40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 25° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen. Zeker in het broedseizoen moeten de vogels binnen blijven in een verwarmd nachthok.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Purpergranaatastrilde's hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

In de winter worden de vogels in kooien gehouden waarbij de mannen en poppen gescheiden worden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Purpergranaatastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Purpergranaatastrilde's zijn warmte behoeftige vogels. De temperatuur waarin ze gehouden moet worden zal rond de 18 - 20° C. moeten zijn. De vogels moeten niet met soortgenoten in een kooi worden gehouden.

Het fokken met de Purpergranaatastrilde.

Purpergranaatastrilde's zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar vanaf mei. Ze kunnen broeden in kooien met afmetingen van 100x50x50 cm.

Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volière tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden twee broedrondes mogelijk gemaakt. Afhankelijk van de conditie van de vogels kan een derde broedronde volgen.

In iedere broedronde worden 4 tot 6 eitjes gelegd.

De vogels broeden zelf (meestal samen) de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 12, soms 13 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 %.

Na zes dagen houden ze de jongen niet mee warm. Daarom moet uitsluitend gebroed worden in een warme ruimte.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt. 1979, blz. 440 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept. 1977 blz. 258 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 1981 blz. 537 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jui 1986, blz. 263

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 2021, blz. 16 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater

Purpergranaatastrilde's zijn zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Daarnaast kan ook trosgierst worden aangeboden.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Dit kan met CeDe premium protein mix en of Avian Delikat insectenpatee en exoten mix . Deze ingrediënten worden fijn gemaakt met een staafmixer. Bij het vertrekken wordt geweekte rusk toegevoegd en vervolgens nog wat Afrikaans graszaad en Fonio paddy er door heen.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en Buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte , goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreed. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Purpergranaatastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Purpergranaatastrilde's kunnen gedurende drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Purpergranaatastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Purpergranaatastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Purpergranaatastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de beveding geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Purpergranaatastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Purpergranaatastrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, SCAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door H. Dunnewind, fokker van Purpergranaatastrilde's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Links:

BirdLife International 2012. *Uraeginthus ianthinogaster*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Bijlage A:

**Huisvestingsmatrix voor vogels uit de clusters 3g
Zaadetende uitheemse kooi- en volière vogels.
Prachtvinken**

Grootte van de vogel	Jaarcyclus	Huisvesting systeem	Aantal vogels
	Rustperiode	Buitenvolière met nachthok Buitenvlucht met nachthok Binnen volière Binnen vlucht Vluchtkooi 100 x 100 x 50 cm.	
Van 9,5 – 14 cm Van 15 – 18 cm.	Vorbereiding broedseizoen	Kooi 100 x 40 x 40 cm. Kooi 100 x 40 x 50 cm.	
Van 9,5 – 14 cm Van 15 – 18 cm.	Broedseizoen	Broedkooi 50 x 40 x 40 cm. Broedkooi 50 x 40 x 50 cm. Of nestgelegenheid in vluchten, volières en aangebouwde nachthokken.	1 koppel
	Rustperiode Incl. ruiperiode	In volière, vlucht of vluchtkooi	
Van 11 - 14 cm Van 15 – 18 cm.	Vorbereiding deelname aan evenementen	Kooi 50 x 40 x 50 cm. Kooi 50 x 40 x 50 cm	
	Deelname aan tijdelijke evenementen	Voorgescreven Tentoonstellingskooi	1
	Rustperiode	Zie start matrix	